

[Aksel Larsen.]

villig til at gå med til 44 timers arbejdsuge. Anderledes kan deres tale ikke forstås, for hvem forbød bogtrykkerforeningen at gøre det? Det var Dansk Arbejdsgiverforening. Ja, men så synes jeg ikke man skal skyde på typograferne, så skal man hellere skyde på arbejdsgiverforeningen. Man siger, at typografstrejken er en sympatistrejke. Det var også meningen at tvinge arbejdsgiverforeningen til at bøje sig for kravet om en rimelig arbejdstidsforkortelse eller påvirke bogtrykkerforeningen og dagbladene til at gøre det.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) siger, at det er ulykkeligt, at forligstilbudet ikke fremkom, før konflikten udbrød. Det er det måske nok, men det er tydeligt, hvorfor det ikke kom. Det gjorde det ikke, fordi arbejdsgiverne troede, de kunne opretholde deres nej-politik, men da de så, at det var alvor, og strejken blev generende for dem, var de villige til at give visse indrømmelser. Derfor foreligger dette forligsforslag tiltrådt af arbejdsgiverforeningens hovedbestyrelse. Det tyder på, at hvis arbejderne står fast, kan de opnå adskilligt mere, og de dividendetal, jeg lige har nævnt, belyser, at mulighederne for at bevilge både lønforhøjelse og arbejdstidsforkortelse i allerhøjeste grad er tilstede.

Hvad angår søfolkene, hvis strejker man angriber så kraftigt, fordi, som man siger, det er synd for eksporten — var det ikke også synd for eksporten, da mælken blev hældt i grøften? — skal man gøre sig klart, at deres strejker i alt væsentligt er iværksat for at få afskaffet aspirantordningen, der bevirker, at 400 såkaldte styrmandsaspiranter går som uorganiseret arbejdskraft på skibene. Man skal endvidere gøre sig klart, at forligsmanden har haft den sjældne dristighed i sit mæglingforslag at optage et kommissionsforslag om godkendelse af aspirantordningen, som er praktisk talt enstemmigt forkastet af søfolkene for lang, lang tid siden. Nu kobles det ind i mæglingforslaget, som man derpå gør til et samlet hele, som arbejderne skal stemme om efter sammenkædningsreglerne, og på den måde håber man at kunne koble aspirantordningen ind i søfolkernes overenskomst, en ordning, de forlængst med bitterhed og berettigelse har forkastet. Se lige på, hvad skibs-

rederne i Danmark har tjent, det er ikke småsummer, det er fantastiske summer; mon det så ikke var berettiget, om man stillede sig på søfolkernes side i denne sag og ikke forsøgte at få staten til at gribe ind via forligsmand, via regering eller via lovgivningsmagt til fordel for skibsrederne?

Jeg gentager: i det omfang det er nødvendigt at gribe ind for at fremskaffe olie og benzin i dag, da bør man gribe ind overfor oliefirmaerne; det er dem, der er skyld i situationen, det er dem, der har drejet oliehanen i. Det er ganske uberettiget at gribe ind overfor Dansk Arbejdsmands Forbund.

Viggo Starcke: Det meste af, hvad der kan siges om dette lovforslag, er efterhånden fra forskellig side sagt, både positive og negative bemærkninger. Retsforbundet kan tilslutte sig hovedlinierne i dette forslag, men vi vil gerne afvente dets udseende efter udvalgsbehandlingen, inden vi tager endelig stilling dertil. Principielt mener vi, at det fordelagtigste ville være, om arbejderne og arbejdsgiverne som parter selv kunne ordne konflikten, og at det er beklageligt, når konflikterne strammes så stærkt, at lovgivningsmagten må gribe ind, men såvidt jeg kan se, er dette lovforslag fra regeringens side rettet imod begge parter i samfundets interesse. Uoverensstemmelser imellem arbejdere og arbejdsgivere vil naturligt altid opstå, men de fleste af disse uoverensstemmelser vil kunne løses ved forhandling og ved mægling og ved ro og besindighed. På dette område gælder det mere og mere, at et magert forlig er langt fordelagtigere end en fed proces. Arbejdskampe, både strejker og lockouter, har udviklet sig til så væsentlige indgreb i samfundets livsfunktioner, at det er meget dyre processer. Det svarer omtrent til det, som man kan opleve i, jeg havde nær sagt de bedste familier, men jeg mener særligt i de næstbedste familier: at manden og konen kan blive uenige ved middagsbordet, komme op at skændes og blive uvenner, til trods for at der er mad nok på bordet; det kan være, det er manden, der smider suppeterrinen i hovedet på konen, og hun svarer med at smide kartoffelfadet i hovedet på manden. Resultatet er ødelæggelse, maden ligger på gulvet, og servicet er smadret, og børnene